

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 472/2013

z dnia 21 maja 2013 r.

w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 136 w związku z art. 121 ust. 6,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Bezprecedensowy globalny kryzys, z którym świat zmagają się od 2007 r., poważnie zaszkodził wzrostowi gospodarczemu i stabilności finansowej oraz doprowadził do znacznego pogorszenia sytuacji państw członkowskich pod względem odnotowywanych poziomów deficytu i długu publicznego, co część z nich zmusiło do ubiegania się o pomoc finansową w Unii oraz poza nią.
- (2) Art. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że przy określaniu i realizacji swoich polityk i działań Unia bierze pod uwagę wymogi zwią-

zane ze wspieraniem wysokiego poziomu zatrudnienia, zapewnianiem odpowiedniej ochrony socjalnej, zwalczaniem wykluczenia społecznego, a także z wysokim poziomem kształcenia, szkolenia oraz ochrony zdrowia ludzkiego.

- (3) W prawie Unii należy zapisać pełną zgodność między ustanowionymi w TFUE unijnymi ramami wielostronnego nadzoru a ewentualnymi warunkami politycznymi związanymi z pomocą finansową. Gospodarcza i finansowa integracja wszystkich państw członkowskich, szczególnie tych, których walutą jest euro, wymaga zwiększonego nadzoru celem zapobieżenia wystąpieniu w strefie euro, a szerzej w całej Unii, efektu domina, którego źródłem może być państwo członkowskie dotknięte lub zagrożone poważnymi trudnościami w odniesieniu do swojej stabilności finansowej.
- (4) Intensywność nadzoru gospodarczego i budżetowego powinna być współmierna i proporcjonalna do wagi napotykanym trudności finansowych i powinna należycie uwzględniać charakter otrzymanej pomocy finansowej, która może sięgać od czysto zapobiegawczej pomocy udzielanej na podstawie kryteriów kwalifikowalności aż po obszerny program dostosowań makroekonomicznych powiązany z surowymi warunkami. Każdy program dostosowań makroekonomicznych powinien uwzględniać krajowy program reform danego państwa członkowskiego w kontekście unijnej strategii na rzecz wzrostu i zatrudnienia.
- (5) Państwo członkowskie, którego walutą jest euro, powinno podlegać wzmocnionemu nadzorowi na mocy niniejszego rozporządzenia, gdy jest dotknięte lub zagrożone poważnymi trudnościami finansowymi, tak aby zapewnić szybki powrót do stanu normalnego oraz chronić pozostałe państwa członkowskie należące do strefy euro przed potencjalnymi negatywnymi skutkami ubocznymi. Taki wzmocniony nadzór powinien być proporcjonalny do wagi problemów i odpowiednio dostosowywany. Powinien obejmować poszerzony dostęp do informacji niezbędnych do ścisłego monitorowania sytuacji gospodarczej, budżetowej i finansowej

⁽¹⁾ Dz.U. C 141 z 17.5.2012, s. 7.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2013 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 13 maja 2013 r.

oraz regularne składanie sprawozdań właściwej komisji Parlamentu Europejskiego oraz Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu (EFC) lub jakimkolwiek wyznaczonemu przezeń w tym celu podkomitetowi. Te same zasady nadzoru powinny mieć zastosowanie do państw członkowskich ubiegających się o udzielenie im pomocy zapobiegawczej przez jedno lub kilka innych państw członkowskich lub państw trzecich, europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM), Europejski Mechanizm Stabilności (EMS), Europejski Instrument Stabilności Finansowej (EFSF) lub jakąkolwiek inną właściwą międzynarodową instytucję finansową, taką jak Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW).

- (6) Państwo członkowskie objęte wzmocnionym nadzorem powinno również podjąć działania zmierzające do usunięcia przyczyn lub potencjalnych przyczyn swoich trudności. W tym celu państwo to powinno uwzględnić wszystkie zalecenia skierowane do niego w trakcie trwania procedury nadmiernego deficytu lub procedury nadmiernego zakłócenia równowagi makroekonomicznej.
- (7) Nadzór gospodarczy i budżetowy należy istotnie wzmocnić w przypadku państw członkowskich objętych programem dostosowań makroekonomicznych. Ze względu na kompleksowy charakter takiego programu inne procedury nadzoru gospodarczego i budżetowego powinny zostać zawieszane lub, w stosownych przypadkach, usprawnione na czas trwania programu dostosowań makroekonomicznych, tak aby zapewnić spójność nadzoru nad polityką gospodarczą oraz uniknąć powielania obowiązków w zakresie sprawozdawczości. Przygotowując program dostosowań makroekonomicznych, należy jednak uwzględnić wszystkie zalecenia skierowane do państwa członkowskiego w trakcie trwania procedury nadmiernego deficytu lub procedury nadmiernego zakłócenia równowagi makroekonomicznej.
- (8) Wyzwania związane z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania znacząco wzrosły. Globalizacja gospodarki, rozwój technologiczny i międzynarodowy charakter oszustw oraz wynikająca z tego wzajemna zależność państw członkowskich pokazują ograniczenia związane z przyjęciem ściśle krajowego podejścia oraz zwiększają potrzebę wspólnego działania.
- (9) Problemy związane z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania w państwach członkowskich objętych programem dostosowań makroekonomicznych powinny być rozwiązywane za poprzez poprawę poboru podatków w tych państwach członkowskich i zacieśniania współpracy między administracjami podatkowymi w Unii i państwach trzecich.
- (10) Należy ustanowić przepisy służące wzmocnieniu dialogu między instytucjami Unii, w szczególności Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją, oraz zapewnieniu większej przejrzystości i odpowiedzialności. Parlament państwa

członkowskiego objętego programem dostosowań makroekonomicznych lub wzmocnionym nadzorem powinien być informowany zgodnie z przepisami krajowymi i praktyką krajową.

- (11) Państwa członkowskie powinny włączyć partnerów społecznych i organizacje społeczeństwa obywatelskiego w przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i ocenę programów pomocy finansowej, zgodnie z przepisami krajowymi i praktyką krajową.
- (12) Przed przyjęciem decyzji Rady dotyczącej programu dostosowań makroekonomicznych na mocy niniejszego rozporządzenia, stosowne organy EMS i EFSF powinny mieć możliwość omówienia wyników negocjacji pomiędzy Komisją – występującą w imieniu EMS lub EFSF, w porozumieniu z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC) oraz, w stosownych przypadkach, MFW – a państwem członkowskim będącym beneficjentem, dotyczących ewentualnych warunków politycznych związanych z programem pomocy dla tego państwa członkowskiego. Protokoły ustaleń określające szczegółowe warunki przyznania pomocy finansowej należy przyjąć na podstawie Traktatu ustanawiającego Europejski Mechanizm Stabilności oraz umowy ramowej w sprawie EFSF.
- (13) O ile nie określono inaczej, odniesienia do pomocy finansowej w niniejszym rozporządzeniu powinny obejmować również wsparcie finansowe udzielone na zasadzie ostrożnościowej oraz pożyczki na dokapitalizowanie banków.
- (14) Decyzję o objęciu państwa członkowskiego zwiększonym nadzorem na mocy niniejszego rozporządzenia Komisja powinna podjąć w ścisłej współpracy z EFC, Europejskim Urzędem Nadzoru (Europejskim Urzędem Nadzoru Bankowego) ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 ⁽¹⁾, Europejskim Urzędem Nadzoru (Europejskim Urzędem Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 ⁽²⁾ oraz Europejskim Urzędem Nadzoru (Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1095/2010 ⁽³⁾, zwanymi łącznie „Europejskimi Urzędami Nadzoru”, oraz Europejską Radą ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie unijnego nadzoru makroostrożnościowego nad systemem finansowym i ustanowienia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ⁽⁴⁾. Komisja powinna również współpracować z EFC przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym przedłużeniu wzmocnionego nadzoru.

⁽¹⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12.

⁽²⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48.

⁽³⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 1.

- (15) Na uzasadniony wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego lub, w stosownych przypadkach, w związku z wyjątkową sytuacją gospodarczą, Komisja ma możliwość zalecania obniżenia lub anulowania każdego istniejącego oprocentowanego depozytu, nieoprocentowanego depozytu lub kary nałożonych przez Radę w ramach części prewencyjnej lub korygującej paktu stabilności i wzrostu, w odniesieniu do państwa członkowskiego objętego programem dostosowań makroekonomicznych.
- (16) Dostęp do informacji na temat prac przygotowawczych podjętych przed przyjęciem zalecenia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem powinien podlegać rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji⁽¹⁾.
- (17) W przypadku gdy na mocy niniejszego rozporządzenia podejmowana jest decyzja stwierdzająca, że państwo członkowskie nie spełnia wymogów zawartych w jego programie dostosowań makroekonomicznych, a okoliczności i analizy wyraźnie wskazują na potrzebę wprowadzenia mechanizmu mającego na celu zapewnienie wypełnienia zobowiązań wobec wierzycieli tego państwa członkowskiego oraz ustabilizowanie jego sytuacji gospodarczej i finansowej, wzywa się Komisję do przedstawienia wniosków dotyczących takiego mechanizmu.
- (18) Należy powierzyć Radzie uprawnienia do przyjmowania zaleceń dotyczących podjęcia zapobiegawczych działań naprawczych oraz przygotowywania programu dostosowań makroekonomicznych; uprawnienia do zatwierdzania programu dostosowań makroekonomicznych; uprawnienia do przyjmowania decyzji w sprawie głównych wymogów dotyczących polityki, które EMS lub EFSF planują uwzględnić w warunkach dotyczących pomocy finansowej udzielanej na zasadzie ostrożnościowej, pożyczek na dokapitalizowanie instytucji finansowych lub jakiegokolwiek nowego instrumentu finansowego uzgodnionego w ramach EMS; a także uprawnienia do zalecania podjęcia działań naprawczych państwom członkowskim objętym nadzorem po zakończeniu programu. Uprawnienia te mają szczególne znaczenie dla koordynacji polityki gospodarczej państw członkowskich, która zgodnie z art. 121 TFUE ma mieć miejsce w ramach Rady,
- a) doświadczają poważnych trudności w odniesieniu do ich stabilności finansowej lub stabilności ich finansów publicznych, lub są zagrożone takimi trudnościami, które mogą spowodować potencjalne negatywne skutki uboczne dla innych państw członkowskich należących do strefy euro; lub
- b) zwracają się o pomoc finansową lub otrzymują taką pomoc od jednego lub kilku innych państw członkowskich lub państw trzecich, europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej (EFSM), Europejskiego Mechanizmu Stabilności (EMS), Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej (EFSF) lub innej właściwej międzynarodowej instytucji finansowej, takiej jak Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW).
2. Niniejsze rozporządzenie ustanawia również przepisy dotyczące wzmocnionej koordynacji polityki gospodarczej.
3. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do państw członkowskich, których walutą jest euro.
4. Stosując niniejsze rozporządzenie, Rada, Komisja i państwa członkowskie w pełni przestrzegają art. 152 TFUE. Stosując niniejsze rozporządzenie oraz zalecenia wydane na mocy niniejszego rozporządzenia, Rada, Komisja i państwa członkowskie uwzględniają przepisy i praktyki krajowe oraz art. 28 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Stosowanie niniejszego rozporządzenia i tych zaleceń nie ma zatem wpływu na prawo do negocjowania, zawierania i egzekwowania układów zbiorowych ani do podejmowania działań zbiorowych zgodnie z prawem krajowym.

Artykuł 2

Państwa członkowskie objęte wzmocnionym nadzorem

1. Komisja może podjąć decyzję o objęciu wzmocnionym nadzorem państwa członkowskiego dotkniętego lub zagrożonego poważnymi trudnościami w odniesieniu do jego stabilności finansowej, które mogą mieć negatywne skutki uboczne dla innych państw członkowskich należących do strefy euro.

Oceniając, czy państwo członkowskie jest zagrożone poważnymi trudnościami w odniesieniu do jego stabilności finansowej, Komisja korzysta, oprócz innych parametrów, z mechanizmu ostrzegania ustanowionego na mocy art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania⁽²⁾ lub z ostatniej szczegółowej oceny sytuacji, jeżeli jest ona dostępna. Komisja przeprowadza również kompleksową ocenę, uwzględniając w szczególności warunki zaciągania pożyczek przez to państwo członkowskie, profilu spłat jego zobowiązań dłużnych, solidności jego ram budżetowych, długookresowej stabilności jego finansów publicznych, poziomu jego zadłużenia oraz ryzyka rozprzestrzenienia się poważnych napięć w jego sektorze finansowym na jego sytuację budżetową lub na sektor finansowy innych państw członkowskich.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy służące wzmocnieniu nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi, których walutą jest euro, w przypadku gdy państwa te:

⁽¹⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

Przed podjęciem przez Komisję decyzji o objęciu wzmocnionym nadzorem państwa członkowskiego zainteresowanemu państwu członkowskiemu umożliwiona zostanie wyrażenie swojej opinii. Co sześć miesięcy Komisja podejmuje decyzję o ewentualnym przedłużeniu wzmocnionego nadzoru nad tym państwem członkowskim.

2. W przypadku gdy Komisja podejmie decyzję o objęciu wzmocnionym nadzorem państwa członkowskiego zgodnie z ust. 1, należy informować zainteresowane państwo członkowskie o wszystkich wynikach oceny oraz powiadamia o tym Europejski Bank Centralny (EBC), jako organ nadzoru, właściwe Europejskie Urzędy Nadzoru oraz ERRS.

3. W przypadku gdy państwo członkowskie otrzymuje pomoc finansową na zasadzie ostrożnościowej od przynajmniej jednego lub kilku innych państw członkowskich lub państw trzecich, EFSM, EMS, EFSF lub jakiegokolwiek innej właściwej międzynarodowej instytucji finansowej, takiej jak MFW, Komisja obejmuje to państwo członkowskie wzmocnionym nadzorem.

Komisja podaje do wiadomości publicznej decyzje podjęte zgodnie z ust. 1 oraz niniejszym ustępem.

4. Ust. 3 nie ma zastosowania do państwa członkowskiego otrzymującego pomoc finansową na zasadzie ostrożnościowej w postaci linii kredytowej, która nie jest uwarunkowana podjęciem nowych działań przez to państwo członkowskie, pod warunkiem że państwo to nie korzysta z tej linii kredytowej.

5. Komisja publikuje w celach informacyjnych wykaz instrumentów ostrożnościowej pomocy finansowej, o których mowa w ust. 3, oraz aktualizuje go w celu uwzględnienia ewentualnych zmian w strategii udzielania wsparcia finansowego w ramach EMS, EFSF lub innej właściwej międzynarodowej instytucji finansowej.

Artykuł 3

Wzmocniony nadzór

1. Państwo członkowskie objęte wzmocnionym nadzorem podejmuje, po konsultacji i we współpracy z Komisją, działającą w porozumieniu z EBC, Europejskimi Urzędami Nadzoru, ERRS oraz, w stosownych przypadkach, MFW, działania mające na celu zlikwidowanie przyczyn lub potencjalnych przyczyn trudności. Podejmując takie działania, państwo członkowskie uwzględnia wszelkie zalecenia kierowane do niego na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych⁽¹⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie

przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu⁽²⁾ lub rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 dotyczące jego krajowych programów reform i jego programów stabilności.

Komisja informuje o działaniach, o których mowa w akapicie pierwszym właściwą komisję Parlamentu Europejskiego, EFC, Grupę Roboczą Eurogrupy oraz – w stosownych przypadkach i zgodnie z praktyką krajową – właściwą komisję parlamentu danego państwa członkowskiego.

2. Ścisłejsze monitorowanie sytuacji budżetowej określone w art. 10 ust. 2, 3 i 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro⁽³⁾ ma zastosowanie do państwa członkowskiego objętego wzmocnionym nadzorem niezależnie od istnienia w tym państwie członkowskim nadmiernego deficytu. Sprawozdanie sporządzone zgodnie z art. 10 ust. 3 tego rozporządzenia składa się co trzy miesiące.

3. Na żądanie Komisji państwo członkowskie objęte wzmocnionym nadzorem na mocy art. 2 ust. 1:

- a) przekazuje EBC, jako organowi nadzoru, oraz, w stosownych przypadkach, właściwym Europejskim Urzędowi Nadzoru, zgodnie z art. 35 rozporządzeń (UE) nr 1093/2010, (UE) 1094/2010 oraz (UE) nr 1095/2010, z wymaganą częstotliwością, zdezagregowane informacje na temat zmian w swoim systemie finansowym, łącznie z analizą wyników wszelkich testów warunków skrajnych lub analizami wrażliwości, przeprowadzonymi zgodnie z lit. b) niniejszego ustępu;
- b) przeprowadza, pod nadzorem EBC, jako organem nadzoru, lub, w stosownych przypadkach, pod nadzorem właściwych Europejskich Urzędów Nadzoru, testy warunków skrajnych lub analizy wrażliwości niezbędne do oceny odporności sektora finansowego na różnego rodzaju wstrząsy o charakterze makroekonomicznym lub finansowym określone przez Komisję i EBC, w porozumieniu z właściwymi Europejskimi Urzędami Nadzoru i ERRS;
- c) jest zobowiązane do poddawania regularnym ocenom swoich możliwości w zakresie nadzoru nad sektorem finansowym w ramach szczególnych przeglądów wzajemnych prowadzonych przez EBC, jako organ nadzoru, lub, w stosownych przypadkach, przez właściwe Europejskie Urzędy Nadzoru;

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6.

⁽³⁾ Zob. s. 11 niniejszego Dziennika Urzędowego.

- d) przekazuje Komisji wszelkie informacje niezbędne do monitorowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1176/2011.

Na podstawie analizy wyników testów warunków skrajnych oraz analiz wrażliwości, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), oraz uwzględniając wnioski z analizy tabeli wskaźników z mechanizmu monitorowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej, ustanowionych w rozporządzeniu (UE) nr 1176/2011, EBC, jako organ nadzoru, oraz właściwe Europejskie Urzędy Nadzoru przygotowują, w porozumieniu z ERRS, ocenę potencjalnych słabych punktów w systemie finansowym i przekazują tę ocenę Komisji, z częstotliwością przez nią wskazaną, oraz EBC.

4. Na żądanie Komisji państwo członkowskie objęte wzmocnionym nadzorem na mocy art. 2 ust. 3:

- a) przekazuje Komisji, EBC oraz, w stosownych przypadkach, właściwym Europejskim Urzędowi Nadzoru, zgodnie z art. 35 rozporządzeń (UE) nr 1093/2010, (UE) 1094/2010 oraz (UE) nr 1095/2010, z wymaganą częstotliwością, zdezagregowane informacje na temat zmian w jego systemie finansowym, łącznie z analizą wyników wszelkich testów warunków skrajnych lub analizami wrażliwości, przeprowadzonymi zgodnie z lit. b);
- b) przeprowadza, pod nadzorem EBC, jako organem nadzoru, lub, w stosownych przypadkach, pod nadzorem właściwych Europejskich Urzędów Nadzoru, testy warunków skrajnych lub analizy wrażliwości niezbędne do oceny odporności sektora finansowego na różnego rodzaju wstrząsy o charakterze makroekonomicznym lub finansowym określone przez Komisję i EBC w porozumieniu z właściwymi Europejskimi Urzędami Nadzoru i ERRS, a także przekazuje im szczegółowe wyniki;
- c) jest zobowiązane do poddawania regularnym ocenom swoich możliwości w zakresie nadzoru nad sektorem finansowym w ramach szczególnych przeglądów wzajemnych prowadzonych przez EBC, jako organ nadzoru, lub, w stosownych przypadkach, przez właściwe Europejskie Urzędy Nadzoru;
- d) przekazuje Komisji wszelkie informacje niezbędne do monitorowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1176/2011.

Komisja, EBC oraz właściwe Europejskie Urzędy Nadzoru zachowują poufność otrzymanych przez nie zdezagregowanych informacji.

5. Komisja, w porozumieniu z EBC i z właściwymi Europejskimi Urzędami Nadzoru oraz, w stosownych przypadkach, z MFW, przeprowadza okresowe misje przeglądowe w państwie członkowskim objętym wzmocnionym nadzorem celem weryfikacji postępów osiągniętych przez to państwo członkowskie we wdrażaniu działań, o których mowa w ust. 1, 2, 3 i 4.

Komisja przekazuje co kwartał swoją ocenę właściwej komisji Parlamentu Europejskiego oraz EFC. W ocenie tej Komisja bada w szczególności czy potrzebne są dalsze działania.

Misje przeglądowe, o których mowa w akapicie pierwszym, zastępują monitorowanie na miejscu przewidziane w art. 10a ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1467/97.

6. Przygotowując ocenę, o której mowa w ust. 5, Komisja uwzględnia wyniki każdej szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, w tym również ocenę skutków ubocznych krajowych strategii gospodarczych dla państwa członkowskiego objętego wzmocnionym nadzorem, zgodnie z art. 5 ust. 2 tego rozporządzenia.

7. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że, w oparciu o misję przeglądową, o której mowa w ust. 5, potrzebne są dalsze działania, a sytuacja finansowa i gospodarcza danego państwa członkowskiego ma znaczący negatywny wpływ na stabilność finansową strefy euro lub jej państw członkowskich, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może zalecić danemu państwu członkowskiemu podjęcie zapobiegawczych działań korygujących lub przygotowanie projektu programu dostosowań makroekonomicznych.

Rada może podjąć decyzję o podaniu swojego zalecenia do wiadomości publicznej.

8. W przypadku gdy zalecenie, o którym mowa w ust. 7, jest podawane do wiadomości publicznej:

- a) właściwa komisja Parlamentu Europejskiego może zaferować danemu państwu członkowskiemu i Komisji możliwość udziału w wymianie poglądów;
- b) przedstawiciele Komisji mogą zostać zaproszeni przez parlament danego państwa członkowskiego do udziału w wymianie poglądów;
- c) Rada informuje w stosownym czasie właściwą komisję Parlamentu Europejskiego o treści zalecenia.

9. W trakcie całego procesu wzmocnionego nadzoru właściwa komisja Parlamentu Europejskiego oraz parlament danego państwa członkowskiego mogą zapraszać przedstawicieli Komisji, EBC i MFW do udziału w dialogu gospodarczym.

Artykuł 4

Sprawozdawczość w przypadku wsparcia finansowego na rzecz dokapitalizowania instytucji finansowych

Państwa członkowskie objęte wzmocnionym nadzorem lub programem dostosowań makroekonomicznych otrzymujące wsparcie finansowe na rzecz dokapitalizowania ich instytucji finansowych składają EFC dwa razy do roku sprawozdanie dotyczące warunków nałożonych na te instytucje finansowe, w tym również warunków wynagrodzenia kadry kierowniczej. Te państwa członkowskie prowadzą również sprawozdawczość dotyczącą warunków kredytowania gospodarki realnej przez sektor finansowy.

Artykuł 5

Informowanie o planowanym ubieganiu się o pomoc finansową

Państwo członkowskie, które zamierza zwrócić się o pomoc finansową od jednego lub kilku państw członkowskich lub państw trzecich, z EMS, EFSF lub od innej właściwej instytucji finansowej, takiej jak MFW, niezwłocznie informuje o swoim zamiarze przewodniczącego Grupy Roboczej Eurogrupy, komisarza odpowiedzialnego za sprawy gospodarcze i walutowe oraz prezesa EBC.

Po otrzymaniu oceny Komisji Grupa Robocza Eurogrupy poddaje dyskusji planowane ubieganie się o pomoc finansową, aby przeanalizować między innymi możliwości, jakie oferują istniejące unijne instrumenty finansowe lub instrumenty finansowe strefy euro, zanim dane państwo członkowskie zwróci się do potencjalnych pożyczkodawców.

Państwo członkowskie, które zamierza zwrócić się o pomoc finansową z EFSM, niezwłocznie informuje o swoim zamiarze przewodniczącego EFC, komisarza odpowiedzialnego za sprawy gospodarcze i walutowe oraz prezesa EBC.

Artykuł 6

Ocena zdolności obsługi długu publicznego

W przypadku gdy państwo członkowskie zwraca się o pomoc finansową z EFSM, EMS lub EFSF, Komisja – w porozumieniu z EBC oraz, gdy to możliwe, MFW – dokonuje oceny zdolności obsługi długu publicznego tego państwa członkowskiego oraz jego faktycznych lub potencjalnych potrzeb w zakresie finansowania. Komisja przedkłada tę ocenę Grupie Roboczej Eurogrupy, w przypadku gdy pomoc finansowa ma zostać udzielona w ramach EMS lub EFSF, oraz EFC, w przypadku gdy pomoc finansowa ma zostać udzielona w ramach EFSM.

Ocena zdolności obsługi długu publicznego opiera się na najbardziej prawdopodobnym scenariuszu makroekonomicznym lub na ostrożniejszym scenariuszu i prognozach budżetowych opracowywanych z wykorzystaniem najbardziej aktualnych informacji i z należyтым uwzględnieniem wyników sprawozdania, o którym mowa w art. 3 ust. 3 lit. a), a także wszelkich zadań nadzorczych wykonywanych zgodnie z art. 3 ust. 3 lit. b). Komisja dokonuje również oceny wpływu wstrząsów makroekonomicznych i finansowych oraz niekorzystnego rozwoju sytuacji na zdolność obsługi długu publicznego.

Komisja podaje do wiadomości publicznej scenariusz makroekonomiczny, w tym również scenariusz dotyczący wzrostu gospodarczego, stosowne parametry leżące u podstaw oceny zdolności obsługi długu publicznego danego państwa członkowskiego, oraz przewidywany łączny wpływ działań budżetowych na wzrost gospodarczy.

Artykuł 7

Program dostosowań makroekonomicznych

1. W przypadku gdy państwo członkowskie zwraca się o pomoc finansową od jednego lub kilku państw członkowskich lub państw trzecich, z EFSM, EMS, EFSF lub MFW, przygotowuje ono w porozumieniu z Komisją – działającą w porozumieniu z EBC oraz, w stosownych przypadkach, z MFW – projekt programu dostosowań makroekonomicznych opierający się na wszelkich programach partnerstwa gospodarczego i zastępujący wszelkie takie programy zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 473/2013 oraz zawierający roczne cele budżetowe.

Projekt programu dostosowań makroekonomicznych uwzględnia szczególne ryzyko, jakie stanowi to państwo członkowskie dla stabilności finansowej strefy euro, i ma na celu szybkie przywrócenie zdrowej i zrównoważonej sytuacji gospodarczej i finansowej oraz przywrócenie możliwości danego państwa do samodzielnego finansowania się w pełni na rynkach finansowych.

Projekt programu dostosowań makroekonomicznych opiera się na ocenie zdolności obsługi długu publicznego, o której mowa w art. 6 – która jest uaktualniana tak, aby uwzględniała oddziaływanie projektów działań naprawczych wynegocjowanych z zainteresowanymi państwami członkowskimi – oraz należyście uwzględnia wszelkie zalecenia skierowane do tego państwa członkowskiego na mocy art. 121, 126, 136 lub 148 TFUE, jak również działania podejmowane przez to państwo celem dostosowania się do tych zaleceń, mając jednocześnie na celu poszerzenie, wzmocnienie i pogłębienie wymaganych działań.

Projekt programu dostosowań makroekonomicznych uwzględnia praktyki i instytucje związane z kształtowaniem płac oraz krajowy program reform danego państwa członkowskiego w kontekście strategii unijnej na rzecz wzrostu i zatrudnienia.

Projekt programu dostosowań makroekonomicznych musi być w pełni zgodny z art. 152 TFUE i art. 28 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Komisja informuje ustnie przewodniczącego i wiceprzewodniczących właściwej komisji Parlamentu Europejskiego o postępach w przygotowywaniu projektu programu dostosowań makroekonomicznych. Informacje te są traktowane jako poufne.

2. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, zatwierdza program dostosowań makroekonomicznych przygotowany przez państwo członkowskie ubiegające się o pomoc finansową zgodnie z ust. 1.

Komisja zapewnia, aby protokół ustaleń podpisany przez Komisję w imieniu EMS lub EFSF był w pełni zgodny z programem dostosowań makroekonomicznych zatwierdzonym przez Radę.

3. Komisja zapewnia spójność procesu nadzoru gospodarczego i budżetowego w odniesieniu do państwa członkowskiego objętego programem dostosowań makroekonomicznych, aby uniknąć powielania obowiązków w zakresie sprawozdawczości.

4. Komisja, w porozumieniu z EBC oraz, w stosownych przypadkach, z MFW, monitoruje postępy państwa członkowskiego we wdrażaniu jego programu dostosowań makroekonomicznych.

Co trzy miesiące Komisja informuje EFC o tych postępach. Dane państwo członkowskie w pełni współpracuje z Komisją i EBC. W szczególności państwo to przekazuje Komisji i EBC wszystkie informacje, które instytucje te uznają za niezbędne do monitorowania realizacji programu dostosowań makroekonomicznych zgodnie z art. 3 ust. 4.

Komisja informuje ustnie przewodniczącego i wiceprzewodniczących właściwej komisji Parlamentu Europejskiego o wnioskach wynikających z monitorowania programu dostosowań makroekonomicznych. Informacje te są traktowane jako poufne.

5. Komisja, w porozumieniu z EBC oraz, w stosownych przypadkach, z MFW, ocenia wraz z danym państwem członkowskim zmiany i aktualizacje, które mogą być potrzebne w programie dostosowań makroekonomicznych w celu należytego uwzględnienia, między innymi, wszelkich znaczących różnic między prognozami makroekonomicznymi a osiągniętymi wynikami, łącznie z możliwymi skutkami wynikającymi z programu dostosowań makroekonomicznych, a także negatywnych skutków ubocznych oraz wstrząsów o charakterze

makroekonomicznym i finansowym. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, podejmuje decyzję w sprawie wszelkich zmian, których należy dokonać w tym programie.

6. Dane państwo członkowskie rozważa, w ścisłej współpracy z Komisją, czy należy podjąć wszystkie niezbędne działania mające na celu zachęcenie prywatnych inwestorów do dobrowolnego utrzymania ich globalnej ekspozycji.

7. W przypadku gdy monitorowanie, o którym mowa w ust. 4, ujawni znaczące odstępstwa od programu dostosowań makroekonomicznych państwa członkowskiego, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może podjąć decyzję stwierdzającą, że dane państwo członkowskie nie spełnia wymogów dotyczących polityki określonych w jego programie. W swoim wniosku Komisja dokonuje wyraźnej oceny, czy takie znaczące odstępstwa są spowodowane czynnikami będącymi poza kontrolą danego państwa członkowskiego.

Działania zmierzające do konsolidacji budżetowej określone w programie dostosowań makroekonomicznych uwzględniają potrzebę zapewnienia wystarczających środków na podstawowe obszary polityki, takie jak edukacja i opieka zdrowotna.

W przypadku podjęcia decyzji na mocy niniejszego ustępu dane państwo członkowskie, w ścisłej współpracy z Komisją, w porozumieniu z EBC oraz, w stosownych przypadkach, z MFW, podejmuje działania mające na celu ustabilizowanie rynków i utrzymanie prawidłowego funkcjonowania swojego sektora finansowego.

8. Państwo członkowskie objęte programem dostosowań makroekonomicznych, które nie posiada wystarczających zasobów administracyjnych lub doświadcza znaczących problemów we wdrażaniu programu, zwraca się do Komisji o pomoc techniczną; w tym celu Komisja może utworzyć grupy ekspertów, w skład których wchodzi członkowie z innych państw członkowskich i innych instytucji Unii lub z właściwych instytucji międzynarodowych. Cele i środki pomocy technicznej są wyraźnie określone w uaktualnionych wersjach programu dostosowań makroekonomicznych i skupiają się na obszarze, w którym stwierdzono istotne potrzeby. Pomoc techniczna może obejmować ustanowienie stałego przedstawicielstwa i personelu wspomagającego w celu doradzania organom w kwestiach związanych z realizacją programu.

Program dostosowań makroekonomicznych, w tym również jego cele i oczekiwany podział zadań dostosowawczych, podaje się do wiadomości publicznej.

Do programu dostosowań makroekonomicznych załączane są wnioski z oceny zdolności obsługi długu publicznego.

9. Państwo członkowskie objęte programem dostosowań makroekonomicznych przeprowadza kompleksową kontrolę swoich finansów publicznych, między innymi w celu dokonania oceny przyczyn nadmiernego zadłużenia oraz ustalenia wszelkich ewentualnych nieprawidłowości.

10. Właściwa komisja Parlamentu Europejskiego może zaferować danemu państwu członkowskiemu oraz Komisji możliwość udziału w wymianie poglądów na temat postępów osiągniętych we wdrażaniu programu dostosowań makroekonomicznych.

11. Przedstawiciele Komisji mogą zostać zaproszeni przez parlament danego państwa członkowskiego do udziału w wymianie poglądów na temat postępów we wdrażaniu jego programu dostosowań makroekonomicznych.

12. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do instrumentów przewidujących pomoc finansową udzielaną na zasadzie ostrożnościowej, do pożyczek udzielonych celem dokapitalizowania instytucji finansowych, ani do jakiegokolwiek nowego instrumentu finansowego EMS, w przypadku którego EMS nie przewiduje programu dostosowań makroekonomicznych.

Do celów informacyjnych Komisja sporządza wykaz instrumentów pomocy finansowej, o których mowa w akapicie pierwszym, oraz dokonuje jego aktualizacji celem uwzględnienia ewentualnych zmian w polityce udzielania pomocy finansowej EMS.

W odniesieniu do tych instrumentów Rada – działając na zalecenie Komisji – zatwierdza, w drodze decyzji skierowanej do danego państwa członkowskiego, główne wymogi dotyczące polityki, które EMS lub EFSF zamierza włączyć do warunków niezbędnych do uzyskania jego wsparcia finansowego, w zakresie, w jakim treść tych działań wchodzi w zakres kompetencji Unii zgodnie z postanowieniami Traktatów.

Komisja zapewnia, aby protokół ustaleń podpisany przez Komisję w imieniu EMS lub EFSF był w pełni zgodny z taką decyzją Rady.

Artykuł 8

Zaangażowanie partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego

Przygotowując swój projekt programu dostosowań makroekonomicznych, państwo członkowskie konsultuje się z partnerami społecznymi i odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, aby przyczynić się do osiągnięcia porozumienia co do jego treści.

Artykuł 9

Działania mające na celu zabezpieczenie dochodów z podatków

W razie konieczności państwo członkowskie podejmuje działania w ścisłej współpracy z Komisją, w porozumieniu z EBC, a w stosownych przypadkach z MFW, w celu zapewnienia bardziej wydajnego i skutecznego poboru dochodów oraz zwalczania oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania w celu zwiększenia swoich dochodów.

Artykuł 10

Spójność z paktem stabilności i wzrostu

1. W przypadku gdy państwo członkowskie objęte jest programem dostosowań makroekonomicznych oraz jego zmianami na mocy art. 7 niniejszego rozporządzenia, jest ono zwolnione z obowiązku przedkładania swojego programu stabilności zgodnie z art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1466/97, a treść tego programu włącza się do programu dostosowań makroekonomicznych.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie objęte programem dostosowań makroekonomicznych jest również adresatem zalecenia na mocy art. 126 ust. 7 TFUE lub decyzji w sprawie wezwania na mocy art. 126 ust. 9 TFUE, dotyczących korekty nadmiernego deficytu:

- a) jest ono zwolnione z obowiązku przedkładania, w stosownych przypadkach, sprawozdań na mocy art. 3 ust. 4a i art. 5 ust. 1a rozporządzenia (WE) nr 1467/97;
- b) roczne cele budżetowe w każdym z programów dostosowań makroekonomicznych włącza się do zalecenia lub decyzji w sprawie wezwania na mocy art. 3 ust. 4 i art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1467/97 oraz, w przypadku gdy dane państwo członkowskie jest adresatem decyzji w sprawie wezwania na mocy art. 126 ust. 9 TFUE, działania prowadzące do osiągnięcia tych celów w programie dostosowań makroekonomicznych włącza się do decyzji w sprawie wezwania zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1467/97;
- c) w odniesieniu do monitorowania przewidzianego w art. 7 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, jest ono zwolnione z obowiązku monitorowania na mocy art. 10 ust. 1 oraz art. 10a rozporządzenia (WE) nr 1467/97 oraz monitorowania stanowiącego podstawę wszelkich decyzji na mocy art. 4 ust. 2 i art. 6 ust. 2 tego rozporządzenia.

*Artykuł 11***Spójność z rozporządzeniem (WE) nr 1176/2011**

W przypadku gdy państwo członkowskie jest objęte programem dostosowań makroekonomicznych, rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 nie stosuje się do tego państwa członkowskiego przez okres trwania tego programu, przy czym tabelę wskaźników ustanowioną w rozporządzeniu (UE) nr 1176/2011 włącza się do monitorowania tego programu.

*Artykuł 12***Spójność z europejskim semestrem na rzecz koordynacji polityki gospodarczej**

W przypadku gdy państwo członkowskie jest objęte programem dostosowań makroekonomicznych, jest ono zwolnione z obowiązku monitorowania i oceny w ramach Europejskiego Semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej na mocy art. 2a rozporządzenia (WE) nr 1466/97, przez okres trwania programu dostosowań makroekonomicznych.

*Artykuł 13***Spójność z rozporządzeniem (UE) nr 473/2013**

W przypadku gdy państwo członkowskie jest objęte programem dostosowań makroekonomicznych, rozporządzenia (UE) nr 473/2013 nie stosuje się do tego państwa członkowskiego przez okres trwania tego programu, z wyjątkiem art. 1–5 oraz art. 13–18 tego rozporządzenia.

*Artykuł 14***Nadzór po zakończeniu programu**

1. Państwo członkowskie pozostaje pod nadzorem po zakończeniu programu do czasu spłacenia co najmniej 75 % pomocy finansowej otrzymanej od jednego lub kilku innych państw członkowskich, EFSM, EMS lub EFSF. Rada, na wniosek Komisji, może przedłużyć czas trwania nadzoru po zakończeniu programu w przypadku ciągłych zagrożeń dla stabilności finansowej lub równowagi budżetowej danego państwa członkowskiego. Wniosek Komisji uznaje się za przyjęty przez Radę, chyba że Rada postanowi kwalifikowaną większością głosów odrzucić go w ciągu 10 dni od jego przyjęcia przez Komisję.

2. Na żądanie Komisji państwo członkowskie pozostające pod nadzorem po zakończeniu programu musi się zastosować do wymogów wynikających z art. 3 ust. 3 niniejszego rozporządzenia oraz przekazać informacje, o których mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 473/2013.

3. Komisja, w porozumieniu z EBC, przeprowadza regularne misje przeglądowe w państwie członkowskim objętym nadzorem po zakończeniu programu w celu oceny sytuacji

gospodarczej, budżetowej i finansowej tego państwa. Komisja przekazuje co sześć miesięcy swoją ocenę właściwej komisji Parlamentu Europejskiego, EFC oraz parlamentowi danego państwa członkowskiego oraz ocenia, w szczególności, czy konieczne są działania naprawcze.

Właściwa komisja Parlamentu Europejskiego może zaoferować danemu państwu członkowskiemu oraz Komisji możliwość udziału w wymianie poglądów na temat postępów w ramach nadzoru po zakończeniu programu.

4. Rada, na wniosek Komisji, może zalecić państwu członkowskiemu objętemu nadzorem po zakończeniu programu podjęcia działań naprawczych. Wniosek Komisji uznaje się za przyjęty przez Radę, chyba że Rada postanowi kwalifikowaną większością głosów odrzucić wniosek Komisji w ciągu 10 dni od jego przyjęcia przez Komisję.

5. Parlament danego państwa członkowskiego może zaprosić przedstawicieli Komisji do udziału w wymianie poglądów dotyczącej nadzoru po zakończeniu programu.

*Artykuł 15***Głosowanie w Radzie**

W odniesieniu do działań, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, prawo głosu posiadają jedynie członkowie Rady reprezentujący państwa członkowskie, których walutą jest euro, a Rada stanowi bez uwzględniania głosu członka Rady reprezentującego zainteresowane państwo członkowskie.

Większość kwalifikowaną członków Rady, o których mowa w akapicie pierwszym, określa się zgodnie z art. 238 ust. 3 lit. a) TFUE.

*Artykuł 16***Stosowanie do państw członkowskich otrzymujących pomoc finansową**

Państwa członkowskie otrzymujące pomoc finansową w dniu 30 maja 2013 r. podlegają niniejszemu rozporządzeniu od tej daty.

*Artykuł 17***Przepisy przejściowe**

Niezależnie od art. 14 państwa członkowskie, które w dniu 30 maja 2013 r. są już objęte nadzorem, po zakończeniu programu podlegają zasadom, warunkom i procedurom mającym zastosowanie do pomocy finansowej, z której korzystają.

*Artykuł 18***Informowanie Parlamentu Europejskiego**

Parlament Europejski może zaprosić przedstawicieli Rady i Komisji do udziału w dialogu dotyczącym stosowania niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 19***Sprawozdania**

Do dnia 1 stycznia 2014 r., a następnie co pięć lat Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, w stosownych przypadkach wraz z wnioskiem dotyczącym zmiany niniejszego rozporządzenia. Komisja podaje to sprawozdanie do wiadomości publicznej.

Sprawozdanie, o którym mowa w akapicie pierwszym, zawiera między innymi ocenę:

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 21 maja 2013 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady
L. CREIGHTON
Przewodniczący

a) skuteczności niniejszego rozporządzenia;

b) postępów w zapewnianiu ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych i trwałej konwergencji wyników gospodarczych państw członkowskich zgodnie z TFUE;

c) wkładu niniejszego rozporządzenia w realizację unijnej strategii wzrostu i zatrudnienia.

*Artykuł 20***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.